

EDUSKUNNAN VASTAUS 127/2007 vp

Hallituksen esitys laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 86/2007 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystoimi on antanut asiasta mietinnön (StVM 26/2007 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 24 päivänä heinäkuuta 1998 työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 13 §, sellaisena kuin se on laissa 1301/2002,
muutetaan 7, 18 ja 21 §, 22 g §:n 1 momentti, 24, 24 a, 24 d ja 25 §,
sellaisina kuin ne ovat, 7 § laissa 1332/2004, 18 § laeissa 639/2001 ja 1001/2005 sekä mainituissa laissa 1301/2002, 21 § osaksi laeissa 1181/2005 ja 363/2006, 22 g §:n 1 momentti viimeksi mainituissa laissa, 24, 24 a ja 24 d § mainituissa laissa 1301/2002 sekä 25 § mainituissa laeissa 1301/2002 ja 363/2006 sekä laissa 1091/2006, ja
lisätään lakiin uusi 24 e ja 26 c § seuraavasti:

7 §

Työttömyysvakuutusrahaston rahoittamat etuudet

Työttömyysvakuutusrahasto vastaa työntekijän eläkelain (395/2006) 182 §:ssä tarkoitetun vakuutusmaksun, valtion eläkelain (1295/2006) 133 §:n 2 momentissa tarkoitetun maksun, palkkaturvalain 31 §:n ja merimiesten palkkaturva-

lain 29 §:n mukaisen määrän sekä Koulutusrahastosta annetun lain 13 §:n mukaisen määrän suorittamisesta.

18 §

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu vuonna 2008 on 0,34 prosenttia palkasta. Työn-

antajan työttömyysvakuutusmaksu on porrastettu työnantajan maksaman palkkasumman mukaan siten, että vuonna 2008 se on 0,7 prosenttia palkasta palkkasumman 1,5 miljoonaan euroon asti ja sen ylittävältä osalta 2,9 prosenttia palkasta.

Työttömyysvakuutusmaksuja määrittäessä jätetään huomioon ottamatta työttömyysasteen muutoksesta johtuva rahoitustarpeen muutos sillä osin kuin työttömyysvakuutusrahaston suhdannepuskuri tai alijäämä jää 3 §:ssä tarkoitettua enimmäismäärää pienemmäksi.

Palkansaajan ja työnantajan työttömyysvakuutusmaksujen muutokset on määrittävä siten, että ne jakautuvat tasan työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kesken. Työnantajan keskimääräisessä maksussa otetaan huomioon myös omavastuumaksu. Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun porrastus on määrittävä siten, että palkkasummasta 1,5 miljoonaan euroon asti kohdistuva maksu on määrittävä neljäsosaksi ilmaistuna täysinä prosenttiyksikön sadasosina lähimpään viiteen sadasosaan pyöristettynä palkkasumman 1,5 miljoonan euron ylittävään osaan kohdistuvasta maksusta. Jos työnantajan keskimääräisen työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun yhteismäärä on pienempi kuin kaksi prosenttia, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu on määrittävä kuitenkin 15 prosentiksi edellä sanotusta vakuutusmaksujen yhteismäärästä.

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun määrät vahvistetaan työttömyysvakuutusrahaston hakemuksesta vuosittain etukäteen sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Valtion liikelaitoksen työttömyysvakuutusmaksun suuruudesta säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

Poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun vähimmäismäärästä, palkansaajan työttömyysvakuutusmaksua ei voida määrätä edelliselle vuodelle määrättyä suuremmaksi, jos 3 momentissa

tarkoitettu vertailukohteena oleva maksujen yhteismäärä alenee edelliselle vuodelle määrätystä.

21 §

Maksujen perintä ja tilitys

Tapaturmavakuutuslain 29 §:ssä tarkoitettut vakuutuslaitokset perivät työnantajalta työnantajan työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun 19 a §:n 1 momentin mukaisen palkkasumman perusteella. Työnantaja vastaa vakuutuslaitokselle myös palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun suorittamisesta.

Vakuutuslaitoksella on oikeus kantaa työttömyysvakuutusmaksun ennakkoa vuoden alussa tai sen aikana alkavasta vakuutuksesta. Lopullinen vakuutusmaksu määrätään kalenterivuositain. Jos tapaturmavakuutuslain mukainen vakuutus päättyy kesken kalenterivuoden, vakuutuslaitos määrää kyseisen vuoden vakuutusmaksun. Jos työnantaja on tehnyt 22 d §:n 2 momentin mukaisen ilmoituksen, vakuutuslaitoksen on pyydettävä työttömyysvakuutusrahastolta ilmoitus työnantajan työttömyysvakuutusmaksun tasosta. Työttömyysvakuutusrahasto ilmoittaa tällöin työttömyysvakuutusmaksujen tasot pyynnön esittäneelle vakuutuslaitokselle ja tarvittaessa muille vakuutuslaitoksille, joissa työnantajan tapaturmavakuutuslain mukaiset vakuutukset ovat. Vakuutuslaitos voi muulloinkin pyytää työttömyysvakuutusrahastolta ilmoituksen työnantajan työttömyysvakuutusmaksun tasosta, jos se on tarpeellista maksujen perimiseksi lain mukaisina.

Työttömyysvakuutusmaksuina kertyneet varat viivästyskorkoineen suoritetaan työttömyysvakuutusrahastolle. Varojen tilittämisestä sekä vakuutuslaitokselle aiheutuvien maksuunpano-, perimis- ja tilityskulujen korvaamisperusteista määrätään sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamassa työttömyysvakuutusrahaston ja Tapaturmavakuutuslaitosten liiton välisessä sopimuksessa.

Valtiokonttori perii valtion palveluksessa olevan henkilöstön palkansaajan työttömyysvakuutusmaksut ja valtion liikelaitoksilta työnantajan työttömyysvakuutusmaksut määräämällään tavalla ja välittää kertyneet varat edelleen työttömyysvakuutusrahastolle siten kuin sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamassa Valtiokonttorin ja työttömyysvakuutusrahaston välisessä sopimuksessa määrätään.

Työttömyysvakuutusrahasto voi luopua työttömyysvakuutusmaksun perimisestä, jos perittävä määrä on vähäinen.

22 g §

Tekninen käyttöyhteys

Vakuutuslaitoksella, Valtiokonttorilla, Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla sekä 22 b §:n 2 momentissa, 24 d §:ssä ja 24 e §:n 1 ja 3 momentissa mainituilla on sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus antaa työttömyysvakuutusrahastolle teknisen käyttöyhteyden avulla tiedot, jotka sillä on tämän lain nojalla oikeus saada.

8 a luku

Työnantajan työttömyysturvan omavastuumaksu

24 §

Maksuvelvollisuus

Työttömyysturvan omavastuumaksun on velvollinen maksamaan 12 §:ssä tarkoitettu työnantaja sekä valtion tilivirasto ja liikelaitos, jonka irtisanomisvuotta edeltäneen vuoden työttömyysvakuutusmaksun perusteena ollut palkkasumma tai sitä vastaava valtion tiliviraston tai

liikelaitoksen palkkasumma on vähintään 1,5 miljoonaa euroa, jos:

1) työsuhteen irtisanomisesta johtuva työttömyys jatkuu niin, että henkilölle syntyy oikeus työttömyysturvalain 6 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisiin lisäpäiviin; tai

2) vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneellä henkilöllä työsuhteen irtisanomisesta johtuva 60 vuoden iän täyttämisen jälkeen alkanut oikeus työttömyyspäivärahaan jatkuu hänen täytettyään 63 vuotta tai hän on alkanut saada vanhuuseläkettä 62 vuotta täytettyään ja työttömyyspäiväraha on jatkunut vanhuuseläkkeelle siirtymiseen saakka.

Työnantaja ei ole velvollinen maksamaan omavastuumaksua, jos:

1) työsuhte on päättynyt ennen kuin henkilö on täyttänyt 56 vuotta;

2) työsuhte on kestänyt alle kolme vuotta;

3) työsuhte on irtisanottu työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 2 §:n perusteella tai purettu työsopimuslain 8 luvun 1 §:n perusteella työntekijästä johtuvasta muusta kuin terveydellisestä syystä;

4) työntekijä on työsuhteen päättymisen jälkeen täyttänyt uudelleen työttömyysturvalain 5 luvun 3 §:ssä tarkoitetun työssäoloehdon muun kuin alun perin irtisanoneen työnantajan palveluksessa; tai

5) työntekijä on omasta aloitteestaan ja ilman työnantajan myötävaikutusta irtisanoutunut.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään työsuhteesta, sovelletaan myös virkasuhteeseen.

Jos yrityksessä tapahtuneen järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää omavastuumaksua koskevia säännöksiä, työttömyysvakuutusrahasto voi määrätä maksun ennen mainittua järjestelyä vallinneen tilanteen mukaan. Yrityksessä järjestelyjä tehneen työnantajan on esitettävä selvitys siitä, että järjestelyyn ei ole ryhdytty siinä tarkoituksessa, että yritys vapautuisi omavastuumaksusta. Jos tällaista selvitystä ei esitetä, työttömyysvakuutusrahaston on määrättävä maksu. Pyytäessään selvitystä yrityksessä tapahtuneesta järjestelystä työttömyysvakuutusrahaston on ilmoitettava työnantajalle, että sel-

vityksen antamatta jättäminen ei estä maksun määräämistä.

24 a §

Omavastuumaksun määrä

Omavastuumaksun perusteena 24 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamissa tilanteissa on se etuusmenoa vastaava määrä, joka irtisanotulle työntekijälle tulisi ansiopäivärahan suuruisena maksettavaksi siitä lukien, kun hänen oikeutensa lisäpäiviin alkaa, siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta, kuitenkin vähintään yhden vuoden etuusmenoa vastaava määrä.

Omavastuun perusteena 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa on se ansiopäivärahan suuruista etuusmenoa vastaava määrä, jolta ajalta irtisanotulle työntekijälle on maksettu työttömyysetuutta työsuhteen päättymisestä siihen saakka, kunnes hän täyttää 63 vuotta.

Täysimääräinen omavastuumaksu on 80 prosenttia 1 ja 2 momentissa tarkoitettua etuusmenosta. Täysimääräinen omavastuumaksu peritään, jos yrityksen 24 §:n 1 momentissa tarkoitettu palkkasumma on vähintään 24,0 miljoonaa euroa. Jos palkkasumma on tätä pienempi, omavastuumaksu alenee lineaarisesti siten, että omavastuumaksua ei peritä, jos palkkasumma on enintään 1,5 miljoonaa euroa.

24 d §

Oikeus tietojen saamiseen

Työttömyysvakuutusrahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta 24 §:ssä säädetyn maksuvelvollisuuden ratkaisemista ja toimeenpanoa varten työnantajaa ja työntekijää koskevat välttämättömät tiedot:

- 1) valtion ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;
- 2) Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä eläkesäätiöltä;
- 3) työttömyyskassalta ja työpaikkakassalta; sekä

4) työnantajalta.

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on 1 momentissa tarkoitettu oikeus saada työnantajalta ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä 24 e §:ssä säädetyn tietojenantovelvollisuuden täyttämiseksi.

24 e §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Työttömyyskassoilla ja Kansaneläkelaitoksella on velvollisuus ilmoittaa salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia ja luovutusta koskevien rajoitusten estämättä maksutta työttömyysvakuutusrahastolle seuraavat tiedot 24 §:ssä tarkoitettua henkilöstä:

- 1) työntekijää koskevat yksilöintitiedot,
- 2) tiedot työssäoloehtoon luetuista työsuhteista ja niitä koskevat työnantajien yksilöintitiedot;
- 3) työttömyyspäivärahaa koskevat tiedot; sekä
- 4) muut tiedot, jotka ovat välttämättömiä 24 §:ssä säädetyn maksuvelvollisuuden ratkaisemiseksi ja toimeenpanemiseksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitetuista tiedoista sekä siitä, miten ja milloin ne on toimitettava.

Vakuutusvalvontaviraston ja Kansaneläkelaitoksen on annettava salassapitosäännösten ja muiden tiedon luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä maaliskuun ja syyskuun loppuun mennessä työttömyysvakuutusrahastolle tiedot niistä henkilöistä, joiden oikeus lisäpäiviin on alkanut edeltäneiden kuuden kuukauden aikana siten, että tiedoista käy ilmi työntekijän henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot. Työttömyysvakuutusrahastolla on oikeus yhdistää ja käyttää näin saamiaan tietoja sille 10 §:n 2 momentissa säädetyn tehtävän hoitamista varten. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää siihen asti, kun edellä mainittu tehtävä on suoritettu. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

25 §

Muutoksenhaku

Työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksujen ja niiden ennakoiden maksuunpanosta voidaan valittaa noudattaen, mitä tapaturmavakuutuslain 53 a §:n 3 ja 11 momentissa sekä 53 b §:n 1 momentissa säädetään.

Työttömyysvakuutusrahaston omavastuumaksua koskevaan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnalta ja työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusoikeudelta. Vakuutusoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaussa noudatetaan soveltuvien osin, mitä työttömyysturvalain 12 ja 12 a luvussa säädetään.

26 c §

Palkkasummarajojen tarkistaminen palkkakertoimella

Edellä 18 §:n 1 ja 3 momentissa, 24 §:n 1 momentissa ja 24 a §:n 3 momentissa mainitut palkkasummat tarkistetaan vuosittain työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertoimella. Palkkasummat vastaavat palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008. Lain 24, 24 a ja 24 e § tulevat kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 2002 työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta annetun lain (1301/2002) 14 § ja
muutetaan voimaantulosäännöksen 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1366/2003, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003. Lain 12, 13 ja 15 § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2004. Lain 24 ja 24 a—24 d § tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

EV 127/2007 vp — HE 86/2007 vp

Helsingissä 11 päivänä joulukuuta 2007
